POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

VEČERNIK

Leto XII. Stev. 245 | TELEFON 25 — 67 POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409 | Maribor, petek 28. oktobra 1938 | NAROČNINA NA MESEC: Prejeman v upravi ali po pošti 10·- din, dostavljen na dom 12·- din, tujina 25·- din | Cena 1·— din

Akcija za sporazum med velesilami

Chamberlain se zopet sestane s Hitlerjem — Pred ratifikacijo angleško-italijanskega sporazuma — Francija za večno prijateljstvo z Nemčijo in zbližanje z Italijo — Nova zveza Nemčije, Italije in Japonske proti boljševizmu

LONDON, 28. oktobra. **Reuter. V evropski mednarodni politiki se opaža zadnje dni zelo živahna aktivnost, ki je našla svoje izhodišče iz monakovskega sporazuma. Vse kaže, da se tako v Londonu kakor v Parizu, Berlinu in Rimu pripravljajo resne akcije za odstranitev vseh nesporazumov med velesilami in ustvaritev nove dobe plodnega sodelovanja. Nobenega vzroka ni, ne verjeti v uspeh teh akcij, dasi se na drugi strani ne sme prikrivati, da bo razčiščenje nekaterih vprašanj precej težavno. Predvsem bo treba mnogo samozatajevanja glede Španije in kolonij. Toda dobra volja je znak ugodnega upanja.**

CHAMBERLAINOV NAČRT

LONDON, 28. oktobra. **Na angleško pobudo se pripravlja nov sestanek Chamberlaina s Hitlerjem. V Downing Streetu je dobil berlinski poslanik sir Henderson navodila za akcijo, ki jo bo pričel takoj, ko se vrne z dopusta v Berlin. Prva njegova skrb bo pripraviti ta sestanek. Prav tako se zatrjuje, da se bo kralj Jurij VI. v svojem prestolnem govoru pred parlamentom 8. novembra dotaknil tudi Chamberlainovega načrta glede sporazuma Velike Britanije z Nemčijo. Angleška vlada bo poizkusila vse, da se urede vsa še nerešena evropska vprašanja. Med ta vprašanja spada tudi vrnitev kolonij Nemčiji. Na včerajšnji seji, na kateri so bili določeni za novega mornariškega ministra dosedanji prosvetni minister lord Stanhope, za prosvetnega ministra dosedanji čuvar državnega pečata lord Delaware, ki obdrži začasno tudi svoj dosedanji resor, za začasnega vodjo ministrstva za dominione pa Malcolm Macdonald, minister za kolonije, je Chamberlain podrobno obrazložil svoje načrte.**

RATIFIKACIJA SPORAZUMA Z ITALIJO

PARIZ, 28. oktobra. **Tukajšnji »Figaro« objavlja v senzacionalni obliki vest svojega londonskega dopisnika o sklepih včerajšnje seje angleške vlade. Po tej vesti je angleška vlada sklenila, da se angleško-italijanski sporazum uveljavi do 15. novembra. Do tedaj bo o njem razpravljala morda še spodnja zbornica, toda v primeru, da bi ratifikacijo odklonila, ga bo vlada kljub temu vzakonila. Istočasno bo angleška vlada priznala generalu Francu tudi pravice vojskujoče se stranke. Chamberlain upa, da se mu bo s tako politiko posrečilo zagotoviti Angliji v Španiji vlogo posredovalca in na ta način zaščititi velike angleške interese v tem delu sveta. Kakor se dalje zatrjuje, bi bila tudi Italija skupno z Anglijo pripravljena, pričeti posredovalno akcijo med nacionalistično in republikansko Španijo za likvidacijo državljanske vojne.**

PREORIENTACIJA FRANCIJE

PARIZ, 28. oktobra. **V tukajšnjih političnih krogih naglašajo, da stopa Francija v čisto novo razdobje zunanje politike, v kateri bo najvažnejše prizadevanje popoln sporazum z Nemčijo in potem še Italijo. Prej se pa morajo rešiti še najvažnejša vprašanja. Ako bodo ugodno rešena, bo sklenjen med Francijo in Nemčijo sporazum o večnem prijateljstvu. Na enak način se sporazumejo lahko tudi manjše države, ako se bodo ravnale po zgledu velikih. Francija pošilja v tem duhu tudi svojega novega poslanika François-Ponceta v Rim, kjer bo pričel pogajanja za zbližanje in sporazum, zlasti tudi v španskem vprašanju.**

DALADIER V MARSEILLEU

MARSEILLE, 28. oktobra. **Ministrski predsednik Daladier, ki je prišel včeraj sem na kongres radikalne stranke, je bil sprejet s strani meščanstva z velikim navdušenjem. Enako navdušeno so vzklikale ogromne množice tudi zunanjemu ministru Bonnetu. Obema je francoska javnost hvaležna, da sta obvarovala Francijo pred vojno. Na kongresu samem je govoril Daladier o historiatu sporazuma v Monakovem in slavil ta sporazum kot veliko dobroto za človeštvo in pričetek nove dobe v mednarodnih odnošajih. Ostro je nastopil proti komunistom, ki izpodkopavajo moč in ugled Francije. Podčrtal je pripravljenost Francije za popoln sporazum z Nemčijo in Italijo. Iz vsega Daladierjevega govora in kongresa se da sklepati, da stoji Francija pred čisto novim zunanjepolitičnim in notranjepolitičnim kurzom. V notranji politiki bo usmerjen ta kurz odločno proti desnici.**

NAČRTI NEMČIJE IN ITALIJE

RIM, 28. oktobra. **Nemški zunanji minister von Ribbentop je prispel sem sinoči ob 22. uri in je stopil danes v stik z italijanskim zunanjim ministrom grofom Cianom in Mussolinijem. Kakor se izve, gre poleg češkoslovaško-madžarskega vprašanja tudi za nova pogajanja z Anglijo in Francijo. Nemčija in Italija bosta skušali zlasti zaustaviti ogromno oboroževalno tekmovanje, ki se je pričelo v obeh zahodnih demokracijah. Na drugi strani pa bo sklenjen nov vojaški pakt med Nemčijo, Italijo in Japonsko, katerega namen bo stretje boljševizma. V Rimu so prepričani, da temu tudi Anglija in Francija ne boste nasprotovali.**

Madžarski odgovor v Pragi

PROTEST PROTI ODKLONITVI PLEBISCITA NA SLOVAŠKEM IN RUSINSKEM OZEMLJU. ZAHTEVA PO IZLOČITVI MADŽARSKIH KRAJEV IZ RAZSODIŠČNEGA POSTOPANJA.

PRAGA, 28. oktobra. **Avala. ČTK poroča: Sinoči ob 18.30 je obiskal madžarski poslanik grof Wettstein zunanjega ministra dr. Chvalkovskega in mu izročil odgovor madžarske vlade na češkoslovaško noto od 26. t. m. V noti protestira madžarska vlada proti temu, da se Češkoslovaška upira plebiscitu na Slovaškem in Rusinskem. V svoji noti zahteva dalje madžarska vlada, da se tista ozemlja, na katerih so Madžari v večini, izločijo iz razsodiščnega postopanja in izroče brez nadaljnjega Madžarski. Madžarska nota pa ugotavlja z zadovoljstvom, da izraža tudi češkoslovaška nota z dne 26. t. m. kakor tudi madžarska od prej, iskreno željo, da se vsa sporna vprašanja rešijo pošteno in popolnoma. Ob koncu vsebuje nota nekaj konkretnih predlogov glede predlaganega razsodišča.**

PRAGA, 28. oktobra. **V tukajšnjih političnih krogih je vzbudila silno začudenje madžarska zahteva, naj se z Madžari obljudeno ozemlje izloči iz razsodiščnega postopka, ko je Madžarska sama prej predlagala razsodišče za ves kompleks. O čem naj bi se potem še razsojalo, o pretežno slovaškem in rusinskem ozemlju: Na to ČSR ne more pristati. Prav tako je vzbudil pozornost vpoklic 5 novih letnikov rezervistov na Madžarskem. ČSR je odgovorila na ta ukrep z okrepitvijo čet na madžarski meji.**

RIM, 28. oktobra. Avala. Zunanji minister grof Ciano je sprejel včeraj madžarskega poslanika Villanyija, ki mu je že enkrat obrazložil stališče madžarske vlade v vprašanju razmejitve med ČSR in Madžarsko.

20-letnica Češkoslovaške

OB PRILIKI DANAŠNJE 20-LETNICE USTANOVITVE ČSR JE IZDAL NARODNI SVET PROGLAS NA NAROD

PRAGA, 28. oktobra. Češki Narodni svet, vrhovna skupna organizacija vseh čeških političnih strank, je izdal k današnjemu 28. oktobru, dvajsetletnici ustanovitve Češkoslovaške, na prebivalstvo proglas, v katerem pravi, da je postala Češkoslovaška po pomanjšanju narodna država Čehov, Slovakov in Rusinov. Vse prebivalstvo republike pa mora sedaj napeti vse svoje sile. da postane nova država zares v polnem pomenu besede narodna. Za dosego tega cilja so in bodo seveda potrebne mnoge žrtve. Ob proslavi današnje dvajsetletnice, ki se ne slavi, kakor je bilo nekoč namenjeno, z velikimi paradami in prireditvami, ampak v vsej tišini v srcih državljanov, se mora vsak posameznik zavedati nalog, ki ga čakajo in se od njega zahtevajo. Češki narod je prestal najhujše in ni propadel, zato tudi v bodoče nikoli ne bo.

PRAGA, 28. oktobra. Ob priliki dvajsetletnice Češkoslovaške je vlada prejela več telegramov iz Anglije. Med njimi sta tudi brzojavki lorda Yorka in lorda Cecila, ki želita novi Češkoslovaški lep napredek.

Hitler na Dunaju

DUNAJ, 28. oktobra. Vodja in državni kancelar Adolf Hitler se je včeraj vrnil s svojega potovanja po zasedeni južni Moravski na Dunaj. V Znojmu je v svojem govoru dejal, da bi bila nemška vojska 2. oktobra vkorakala v to ozemlje ne glede na Monakovo. Ako ne bi bila dosegla uresničenja svojih zahtev na miren način, bi se bila poslužila vojne. Toda mirna rešitev je bila boljša za Nemčijo, Češko in ves svet. Zvečer je bil Hitler v opernem gledališču navzoč pri predstavi d'Albertove »Nižine«. Z njim so bili tudi Seyss-Inquart, Bürckel in drugi visoki funkcionarji. Občinstvo je priredilo Hitlerju navdušene ovacije. Zatrjuje se, da namerava Hitler v kratkem preživeti več časa na Dunaju.

Zapiski

Kitajska taktika

„Daily Telegraphov" kitajski dopisnik piše, da je bil padec Kantona največji poraz za Kitajce po padcu Šanghaja v začetku vojne. Zaradi padca Kantona je prišlo tudi do tako hitre kapitulacije Hankova. S tem so Kitajci izgubili še zadnjo zvezo za nabavljanje orožja po morju. To tudi pomeni, da imajo Japonci v oblasti vso Kitajsko, ne pomeni pa tudi, da je konec Kitajske, ker bo maršal Čangkajšek nadaljeval svojo taktiko: zavleči Japonce čimbolj v osrčje države in jih vznemirjati s stalnimi napadi, izogibajoč se večjega spopada. Dopisniku „Daily Telegrapha" je že v začetku marca vojaški guverner Kantona rekel, da bo Hankov verjetno kmalu padel in tudi južna Kitajska da se ne bo ubranila japonske invazije. Vendar vse to pomeni vedno sigurnejšo pot Japoncev v propast. „Mi bomo izgubljali bitke, toda dobili bomo vojno!" je rekel kitajski general.

Po monakovskem sporazumu

Dr. Megerle piše v „Berliner Börsenzeitung": Neka dežela se razprostira med Indijo in Severno Ameriko in ima prebivalce, ki niso bili sploh nikoli pozvani v imenu svobode, samoodločanja, posvečenih pogodb ali krščanske morale, da se priključijo sami temu imperiju. To cesarstvo se imenuje Velika Britanija in ne Nemčija. To je imperij gospoda Churchilla, ki je bil ustvarjen z vojno in zopet z vojno, nasilnim podjarmljenjem in rekami krvi.

Tollerjeva misija

Nemški pisatelj Ernest Toller, ki živi v emigraciji, neuradno zastopa republiko Španijo v misiji po evropskih državah, pri katerih išče posojila v višini 10 milijnov funtov (skoro 2 in pol milijardi din), ki naj bi ga dale za nabavo živil, zdravil in drugih potrebščin za civiliste, ki jih v republikanski Španiji primanjkuje. V Londonu je že imel razgovore z vladnimi krogi. Zdaj je odpotoval v skandinavske države in končno bo šel še k prezidentu Rooseveltu.

Tudi Francija?

V mestu Orange je bil po prefektu prepovedan komunistični shod, ki je bil napovedan kot kritika Daladierjeve politike. V Lyonu pa komunistični voditelj Marcel Thorez ni smel imeti govora v borzi dela.

Nemška skrb za Arabce

Nemško časopisje tudi danes posveča veliko prostora dogodkom v Palestini in prikazuje novice na tak način, da dobimo vtis, da je delovanje britanskega vojaštva sredstvo za potlačenje upravičenega upora za svobodo Arabcev. („Times".)

Gospodarski pomen Kantona

S Kantonom so Japonci zavzeli mesto, ki ima čez 1 milijon prebivalcev ter veliko industrijo. Posebno je v mestu razvita tekstilna industrija, poleg tovarn vžigalic, stekla in papirnic. Zaradi padca Kantona so Angleži, ki imajo nedaleč svoje glavno trgovsko pomorsko mesto v Aziji, Hongkong, zelo v skrbeh, ker bo angleški trgovini s podvojenimi silami konkurirala japonska trgovina.

Zanimiv napis

V Kočevju ima Banovinska hranilnica svojo podružnico, ki nosi poleg tega slovenskega naslova še napis: „früher Krainische Sparkasse".

Maribor, 28. oktobra.

Nikoli ni bila Evropa še tako narodstno razgibana, kakor je sedaj, in nobenega znaka ni, ki bi napovedoval, da bo v dogledni bodočnosti narodnostne razgibanosti konec. Nasprotno, mnogi zelo vidni znaki kažejo, da stojimo šele na začetku dobe, v kateri bo narodna zavest skupnosti in njenega poslanstva določala notranjo in zunanjo politiko držav. Tisti, ki so še nedavno oznanjevali skorajšnji konec narodnih gibanj in orientacijo sveta po mednarodnih razredih, so doživeli najhujši brodolom novejše človeške zgodovine. Celo njihove lastne množice ,ki so jih s trudom vzgojili v svoji ideologiji v dolgih desetletjih, so jih v nekaj letih, da celo v nekaj mesecih in tednih v trupah zapustile in prešle v najekstremnejše nasprotne tabore.

To je dejstvo, pred katerim tudi mi Slovenci ne smemo zapirati oči in ostajati spričo njega prekrižanih rok ob strani. Tako pasivno vztrajanje v neaktivnosti bi pomenilo naravnost ogrožanje same naše eksistence. Dogodki okoli nas zahtevajo temeljito preorientacijo in do skrajnosti potencirano aktivnost. Pri tem ne mislimo na fašizem, ki je našemu narodu tuj in mu mora tuj tudi ostati. Taka nova aktivnost se da doseči prav tako tudi v demokraciji, toda v novi, reformirani demokraciji, osvobojeni kaosa in anarhizma. Naša nova demokracija mora biti disciplinirana in podrejena vrhovnim interesom **naroda in države**, ne posameznim strankam in njihovim klikarskim interesom!

Naša prva naloga v tej smeri mora biti nova, najširše započeta akcija za obnovitev in potenciranje **narodne zavesti** in **ponosa** najširših množic, v prvi vrsti pa vsega našega obmejnega ljudstva. To ljudstvo mora postati narodno tako trdno, da se nam ne bo v nobenem primeru treba bati za njegovo odločitev, ako bi bilo kedaj postavljeno v položaj, da se samo, svobodno izrazi o svoji narodni volji. V tem oziru se moramo hitro in temeljito pripraviti! Opomin in svarilo pri tem naj nam bodo Čehi in Slovaki, ki se v marsikaterem popolnoma češkem in slovaškem ozemlju boje plebiscita, ker vseh dvajset let obstoja svoje republike niso storili vsega, kar bi bilo treba, da bi te svoje obrobne dele narodno **utrdili.** In vendar so oni še vedno storili v tem oziru neprimerno več, kakor smo mi. Mi ponekod sploh ničesar nismo storili, ampak smo pustili vse le naključju in prostemu razvoju. Toda ta prosti razvoj je prepočasen in absolutno nezadosten. Le vprašajmo se z Župančičem: „Bratje, kako je v nas?“ Odgovor bo marsikje porazen!

Ako pa hočemo započeti to novo, tako nujno potrebno akcijo, **moramo dobiti najprej kot narodna enota v lastni državi sami besedo o svoji usodi.** Rešiti se mora naš narodni položaj v obliki, ki nam bo zagotovila popolno odločanje o naših zadevah in nam dala na razpolago tudi **zadostna denarna sredstva** za narodno akcijo, ki je brez rešitve vsaj glavnih gospodarskih in socialnih vprašanj absolutno **nemogoče** in brez izgledov na uspeh. V položaju, v kakršnem smo sedaj, nismo sposobni skrbeti za svojo narodno utrditev, še manj seveda misliti na našo narodno celoto, ki sega preko sedanjih meja.

V dvajsetih letih smo se prepričali, da se z lovljenjem za drobtinami, ki nam ne bi smele biti v lastni državi sploh noben problem več, **da samo klavrno životariti, ne pa živeti in še manj napredovati v duhu in po potrebah novega časa.** S takimi drobtinami in s takim poniževalnim lovljenjem milosti se lahko zadovolje samo stranke, **ki so bile tega vajene v nekdanji Avstriji in so svojo drobtinarsko miselnost prenesle tudi v Jugoslavijo.** Miselnost teh strank ne odgovarja novemu položaju in novemu času. Ta miselnost nas meče dvajset let nazaj za druge svobodne narode v Evropi. Z njo se naš položaj ne da izboljšati, z njo se naš problem ne da rešiti, z njo se da samo **žalostno životariti in čakati na neizogibno usodo propadanja** v trenutku, ko doživljajo drugi narodi v naši soseščini in drugod po Evropi najvišje vzpone.

Danes je dvanajsta ura, da krenemo Slovenci na nova pota, da se zavemo svojega položaja, svojih potreb in svojih nalog, ki jih terja od nas zagotovitev lastnega obstoja in bodočega razvoja. Ako tega ne storimo, se utegne zgoditi, da bomo vse zamudili in da bo potem naše zvonenje prišlo po toči. Zato pa potrebujemo pri sedanjih volitvah — ne glede na politično grupacijo — take kandidate, ki se bodo tega v polni meri zavedali in ki bodo imeli tudi dovolj poguma nastopiti za uresničenje našega najnujnejšega programa. **Kandidatov, ki bi kot poslanci hodili v Beograd na male strankarske kupčije in na lov za drobtinami, Slovenci v tem usodnem razdobju evropske zgodovine ne potrebujemo!** Prav tako tudi ne potrebujemo takih, ki b ibili pripravljeni na našo usodo barantati, **ki bi volivcem obljubljali eno, v Beogradu pa delali drugo.**

Sedaj gre za naš narodni obstoj ali neobstoj. V tem trenutku nam morajo biti popolnoma postranski vsi svetovni nazori! Za reševanje njihovih vprašanj bomo imeli dovolj časa potem, ko bo rešen naš temeljni problem in bo bo zagotovljena naša eksistenca.

—r.

Brodi pod nadzorstvom

VOLOŠINOVA VLADA POMENI ZMAGO NARODNE MISLI. — RAZPUST VSEH STRANK. — IZJAVA NOVEGA PREDSEDNIKA VLADE.

PRAGA, 28. oktobra. **Avala. S svojega mesta odstranjeni ministrski predsednik podkarpatske Rusije dr. Andrej Brodi je od včeraj pod policijskim nadzorstvom. Vlada je razveljavila tudi njegov poslanski mandat. (Paktiral je baje z Madžari. Op. ur.)**

UŽHOROD, 28. oktobra. Odstop prvega ministrskega predsednika Andreja Brodija in imenovanje monsignorja Vološina za njegovega naslednika pomeni zmago nove, narodne generacije nad staro, vzgojeno še pod Madžari. Nova rusinska vlada je zato strogo nacionalna in uživa popolno zaupanje ljudstva, kar je pokazalo že s ponovnimi velikimi javnimi manifestacijami. Nova vlada se je postavila tudi odločno proti plebiscitu, ker Užhorod in Munkačevo sicer nista madžarska, imata pa ogromno manjšino, odnosno Munkačevo celo večino madžaronskih Židov. Rusini nikoli ne morejo dovoliti, da bi Židje odločali o usodi rusinskih mest, ki leže sredi popolnoma strnjenega rusinskega ozemlja. Da se odstrani vsak razdor med narodom, je Vološinova vlada razpustila včeraj vseh 14 strank. Vološin je izjavil ob tej priliki novinarjem, da je sedaj najvažnejša naloga vlade ureditev meje z Madžarsko po monakovskih načelih. Rusinsko ljudstvo stoji strnjeno za svojo vlado. Vlada želi živeti v bratstvu s Čehi in Slovaki ter v dobrih odnošajih z vsemi sosedi. V dobrih odnošajih mora biti ČSR tudi z Nemčijo. Gospodarsko je Podkarpatska Rusija še neodprta dežela velikih možnosti in z mnogimi naravnimi zakladi. Za aktivacijo bo potreben poleg domačega tudi tuj kapital.

Novi red na Daljnem vzhodu

BERLIN, 28. oktobra. **Japonski poslanik Siraroti je izjavil časnikarjem, da se je s padcem Hankova za vselej nehala angleška premoč na Daljnem vzhodu. Japonska bo preuredila Kitajsko v zvezno državo po vzorcu USA. Nova Kitajska bo v enakem razmerju z Japonsko kakor Mandžurija in bo igrala v bodočnosti veliko vlogo. Na aneksijo kitajskega ozemlja pa Japonci ne mislijo. Japonska svoje zmage ne bo delila z Anglijo in Francijo, bo pa pripustila gospodarsko sodelovanje evropskih velesil na Kitajskem. Japonska pa bo postala sedaj avtoritarna država, ker demokracija japonskim tradicijam ne ustreza.**

HANKOV, 28. okt. V mestu je koncentriranih 15.000 japonskih vojakov.

TOKIO, 28. okt. V mestu so velike slavnosti zaradi padca Kantona in Hankova. Mesto je v zastavah in tisoči ljudi nosijo lampione pri manifestacijah.

PARIZ, 28. okt. Japonski veleposlanik je protestiral pri francoski vladi zaradi vtihotapljanja orožja na južno Kitajsko, ki prihaja iz francoske Indokine.

VOLITEV NA ANGLEŠKEM

LONDON, 28. okt. Pri prvih nadomestnih volitvah v angleški parlament po monakovskem sporazumu je zmagal vladni kandidat Hogg proti opozicionalcu Linseyu s 3400 glasov razlike v prid vladnemu kandidatu. Pri volitvah l. 1935. je razlika znašala 6600 glasov.

PONCET IN TOGO ODPOTOVALA

BERLIN, 28. oktobra. Francoski poslanik François-Poncet, ki je premeščen v Rim, kakor tudi japonski poslanik Togo, ki je imenovan v Moskvo, sta včeraj zapustila Berlin. Od njiju so se poslovili pred odhodom diplomati in uradniki nemškega zunanjega ministrstva.

IZJAVA NOVEGA GUVERNERJA AVSTRALIJE.

LONDON, 28. okt. Vojvoda Kentski, novi avstralski guverner, je na banketu, ki je bil prirejen njemu na čast, izjavil, da bo odšel na novo službeno mesto začetkom novega leta in da sta on in vojvodinja zelo ponosna zaradi tega imenovanja. Odgovoril mu je Winston Churchill, ki je omenjal pomen imenovanja za britanski imperij.

FRANCOSKO POMORSKO OBOROŽEVANJE.

PARIZ, 28. okt. Pomorska komisija francoskega parlamenta je sklenila, da se odobrijo krediti za izgradnjo bojne mornarice, ki mora doseči višino tujih mornaric.

POLJSKI DRŽAVNIKI ČASTNI DOKTORJI.

VARŠAVA, 28. oktobra. Avala. V varšavskem kraljevskem dvorcu je bila včeraj slovesna promocija prezidenta republike Mošcickega, maršala Rydz-Smigljya in zunanjega ministra Becka za častne doktorje lvovske univerze.

Volivno gibanje

Kandidati HSS v Sloveniji. Kakor poroča »Obzor«, kandidira HSS v ljutomerskem okraju Tomaža Kovača, župana iz Štrigove. V dolnjelendavskem okraju pa dr. Matijo Slavička, odvetnika v Prelogu. V Murski Soboti bo kandidat HSS Franjo Talany, gostilničar.

Dimitrije Ljotić in 31 članov »Zbora« aretirani. Notranje ministrstvo je izdalo komunike, v katerem pravi, da je predvčerajšnjim zvečer priredil Dimitrije Ljotić politični sestanek, ki pa ni bil prijavljen. Na zahteva detektivov, da gre Ljotić z njimi na policijo, so se udeleženci sestanka uprli. Ko je prišlo na pomoč več novih varnostnih organov, so vse skupaj odvedli na Upravo mesta Beograda, kjer so še sedaj zadržani.

Izjava g. Svetislava Popovića. Tudi bivši minister JNS g. Svetislav Popović, najintimnejši prijatelj g. dr. Kramerja ,odgovarja na izjavo g. Živkovića: „Dejstvo je, da je Peter Živković stranko, katere predsednik je, ponižal na položaj tehničnega sotrudnika na politiki g. dr. Mačka. Jugoslovanski nacionalisti so se odločno borili proti politiki g. dr. Mačka in proti njegovim političnim sotrudnikom iz ZDK in OU in se bodo težko odločili na še bolj podrejeno vlogo tehničnega sodelovanja. Politične stranke imajo nalogo ustvarjati politično opredelitev, a JNS je doživela edinstven slučaj, da so njeni kandidati in volivci v času, ko se pred narodom postavlja vprašanje: državno življenje na bazi ustave ali na bazi tako zvanega sporazuma od 8. oktobra 1937, napoteni da ne postopajo po svojem prepričanju in programu stranke, nego po obzirih tehničnega sotrudnika. To se ne more opravičiti in zato g. predsednik JNS skuša vplivati na razburkane vrste v stranki z malenkostnimi obziri strankarske discipline. Jaz ne razumem koliko ta disciplina lahko veže mene, da ostanem v stranki, ko se ne strinjam s sklepi vodstva in da sem primoran celo po izstopu iz stranke pokoravati se tem sklepom. Dogodki v JNS zadnjih šest tednov predstavljajo za mene težko izkušnjo in težko razočaranje. O stališču vodstva stranke in o mojem bo sodil narod, in sicer ne po intrigah in po obzirih strankine discipline, nego po velikih nacionalnih ciljih. Narod v ogromni večini vidi jasno in določno dve politiki in želi, da pride med tema politikama do stvarnega pomirjenja, a ker bo eno politiko na volitvah predstavljal g. dr. Stojadinović, drugo pa g. dr. Maček, je jasno, da se bo jugoslovansko orientirani del naroda odločil za politiko g. dr. Stojadinovića. S tem je g. Popović končal svojo izjavo.

»Seljački dom«, glasilo HSS, priobčuje uvodnik, zakaj je bil narejen volilni sporazum z JNS in pravi: »Oni, ki na stvar površno gledajo, pravijo: glasovat boš moral za Jevtića! Človeku gredo lasje pokonci, samo če na to pomisli in — neha misliti. Ali ne bi bilo boljše reči tako-le: tokrat bo tudi Jevtić glasoval za našega predsednika dr. Mačka, pa tudi vsi njegovi — kolikor jih je — bodo morali reči: glasujem za listo dr. Mačka. Ako tako rečemo — in edino to je pravilno — potem je stvar čisto drugačna. Nihče od nas ne bo moral reči: glasujem za Jevtića. Če bi to storil, bi si pregrizel jezik. In potem, kar je glavno pri takih volitvah: vsi glasovi, ki so oddani za JNS, gredo v korist dr. Mačka. Od skupnega števila teh glasov pa zavisi zmaga.

Demetrović odgovarja Živkoviću. Na izjavo g. Petra Živkovića, ki smo jo tudi mi včeraj v izvlečku priobčili, odgovarja sedaj v daljši izjavi g. Demetrović. Pravi, da bi g. Živković sedaj rad prepričal javnost, da je tudi on pristal na kolaboracijo JNS z Blokom sporazuma. V svoji izjavi pa g. Živković sam priznava točnost Demetrovićeve trditve, da je 15. t. m. popoldne, ko o kolaboraciji še ni bilo ničesar sklenjenega, Demetrović Živkoviću na domu sporočil, da se on ne strinja s komunikejem. Živković to sicer potrjuje, vendar pa je v svoji izjavi pozabil povedati, da je Demetrović svoje stališče podprl tudi z motiviranimi razlogi svojega političnega prepričanja. Šele dva ni nato, t. j. 17. t. m., je mogla biti definitivno sklenjena kolaboracija. Demetrović se sklicuje v tem pogledu tudi na dr. Kramerjevo »Jutro«, ki je pisalo, da je bil sporazum med JNS in Blokom sporazuma definitivno sklenjen na seji predsedništva in političnega odbora JNS šele 17. t. m., torej takrat, ko Demetrovića več ni bilo v tej družbi. »In vendar se hoče sedaj predstaviti javnosti, kakor da bi jaz vse to odobril!« pravi Demetrović. On nadalje trdi, da g. Živković in drugi sedaj toliko govore o proceduri glasovanja, ker nočejo povedati, kako bodo spravili v sklad politiko in ideologijo JNS s politiko sporazuma in njegovim političnim aktom od 8. okt. 1937, kar da je pri stvari najvažnejše. Končno pravi g. Demetrović, da pri zadnjih volitvah ni kandidiral na listi g. Jevtića, ker zaradi mandata ni hotel prevzeti odgovornosti za njegovo nesrečno politiko. Sedaj se je gospoda znašla skupaj z dr. Mačkom na zaprepaščenje jugoslovanskih nacionalistov in pristašev dr. Mačka, ki ne morejo razumeti take breznačelnosti na eni in na drugi strani. Demetrović pravi, da je za njega vprašanje mandatov postransko vprašanje, ki ne more vplivati na njegovo opredelitev.

Kandidatura g. Trumbića. »Samouprava«, glavno glasilo JRZ, je priobčila vest, da naš prvi zunaji minister g. dr. Trumbić sploh ne bo kandidiral, ker se ne strinja s politiko dr. Mačka. »Obzor« piše, da ta vest ni resnična, ker bo dr. Trumbić kandidiral v Zagrebu kot prvi kandidat dr. Mačka. Da bi dr. Trumbić kandidiral še drugod, se zaradi njegovega zdravstvenega stanja ni mislilo.

Borza. Curih, 28. oktobra. Devize. Beograd 10, Pariz 11.735, London 20.99, New York 440.875, Milano 23.20, Berlin 176.25, Praga 15.125.

Vremenska napoved. Še nadalje oblačno, mestoma dež. Na gorah mrzlo in sneg.

Novice

Meja, politika in volitve

KONCENTRACIJA VSEH NARODNIH SIL OB MEJI. V OBMEJNEM OZEMLJU MORAJO IMETI TUDI VOLITVE NARODNO-OBRAMBNI ZNAČAJ.

Lepo je v uvodnem članku v 239. št. »Večernika« z dne 21. t. m. pisal o potrebi koncentracije narodnih sil g. dr. Rudolf Ravnik in to koncentracijo zahteval kot glavno volivno parolo za volitve 11. decembra t. l.

Koncentracija narodnih sil je poleg zahteve po načrtnem narodno-obrambnem delu že mnogoletna zahteva večine narodno-obrambnih delavcev in društev. Predvsem moramo ugotoviti, da je ti dve zahtevi že l. 1922. postavilo naše slovensko učiteljstvo na svoji pokrajinski skupščini, ko je v sestavu svoje stanovske organizacije ustanovilo poseben obmejno- in manjšinsko-šolski odsek. — Učiteljstvo je pravilno smatralo celo ozemlje naše banovine kot obmejno, najbolj raznarodovalnim nevarnostim izpostavljeno deželo, v kateri mala peščica Slovencev le v slogi in z izdatno moralno in gospodarsko podporo ostalih državljanov, osobito javnih državnih činiteljev, oblasti in zavodov zamore uspešno stati na svojem obmejnem braniku. Obmejna učiteljska društva, zlasti mariborska, so si mnogo prizadevala, vsaj v skrajnem severnem ozemlju doseči nekako politično-strankarsko premirje, spraviti narodno-obrambne delavce in društva do skupne ankete in po nji do ustanovitve Narodnega sveta. V raznih listih, predvsem v bivši »Borbi«, so učitelji v pok. Anton Hren v Studencih, Mirko Vanda v Šmarjeti, šol. nadzornik g. Peter Močnik, Ivan Tomažič in drugi pisali in pozivali k skupnemu nastopu, in pridružili so se še nekateri drugi zaslužni narodni delavci, a je to žalostna kronika slovenske črnogledosti, needinosti in egoizma, kar vse je ta idealna prizadevanja brezuspešilo. Najhujši udarec vsemu temu prizadevanju pa je prizadejala nenadna smrt našega obmejnega osvoboditelja, prav dandanes tako težko pogrešanega generala R. Maistra, ki naj bi spet postal naš obmejni voditelj.

Lani decembra je predsednik obmejnega šolskega odseka dravske sekcije Jugosl. učiteljskega udruženja organiziral obmejni šolski sestanek v Mariboru ter kot sosvetovalce povabil tudi zastopnike mariborskih narodno-obrambnih in kulturnih ustanov. Ta sestanek je bil izredne važnosti, kajti po njem je prišlo do ustanovitve **meddruštvenega narodno-obrambnega odbora,** v katerem so do glavnih počitnic v lepi vzajemnosti sodelovali zastopniki mariborskih edinic JMU, CMD, NO, Sokola, Slovanske straže, Branibora, Prosvetne zveze in Zveze kulturnih društev. O tem pa morda **več ob drugi priliki.**

To so le skromne drobtinice h kroniki organizacije našega poskusa za skupnost narodno-obrambnega dela.

Toda k stvari! Smo pred državnozborskimi volitvami. Vsake volitve so boj. Malokateri boj pa razpali strasti v tolikem obsegu in tolikih hudih posledicah, kot prav volivni boj, in to zlasti pri nas, kjer pogrešamo prave državljanske vzgojenosti in medsebojne lojalnosti. V obmejnem ozemlju nas želi ljudstvo videti in zahtevajo obmejne prilike, da nastopamo skupno, složno, roko v roki, **kajti vse delo za narod ob meji je narodno-obrambno!** Kdor se od javnih delavcev in činiteljev v obmejni coni tega ne zaveda ali tega ne priznava, **nima tukaj mesta!**

Tudi državnozborske volitve naj imajo vsaj v obmejnem ozemlju narodno-obrambni značaj! Zato je nujna narodna in državna potreba: 1. **da se na tem ozemlju volitve pripravijo v dogovorni vzajemnosti vseh političnih strank! 2. da se tem potom postavijo skupni volivni kandidati v vseh obmejnih okrajih, 3. da se za kandidate izberejo ljudje, ki jim je nad vsako polit. stranko pri srcu vsestranski blagor naših obmejnih državljanov, kojih vse prilike in neprilike morajo temeljito poznati!**

Še enkrat: **tudi volitve** predstavljajo na obmejnem ozemlju **narodno obrambni akt!** Zato: **roke proč,** komur je le za koritarstvo, strankarske zgage in za preganjanje drugače mislečih! **V tej zahtevi edino pa je za naše mejaše zapopadena prava svetost narodnih interesov in državnega edinstva!** a—o.

Narodno-obrambno delo prekmurskega učiteljstva

OB SLOŽNEM SODELOVANJU JE UČITELJSTVO DOSEGLO LEPE USPEHE, KI SO V KORIST VSEGA PREKMURJA

Okrajno društvo JUU v Mur. Soboti je imelo v Sokolskem domu svoje zborovanje. Iz poročil, ki so bila podana na tem zboru, je razvidna izredno povečana delavnost zavednega učiteljstva v Prekmurju. Poleg važnih stanovskih vprašanj, na katerih nujni rešitvi je zainteresirano obenem z vsemi drugimi učitelji, posveča mnogo skrbi prosvetnim in narodnim problemom Prekmurja.

Značilni so že statistični podatki za minulo poslovno leto. Društvo je prejelo 154 dopisov, odposlalo 679, imelo 6 zborovanj z 11 predavanji ob povprečni udeležbi nad ¾ članstva. Velikega zborovanja učiteljstva iz severnih slovenskih okrajev, ki se je vršilo 14. maja t. l. v Soboti, se je udeležilo nad 700 učiteljev in učiteljic. Dohodki so znašali 18.003 din, izdatki 19.659; aktiva 10.484, pasiva 4296. Čista imovina z inventarjem znaša 11.630 din. Članarine se je nabralo 12.233 din. Stari dolg je znižan od 5385 na 2045 din. Knjižnica ima 218 znanstvenih knjig. Preselila se je iz vasi Krog v Soboto, kjer je dostopnejša članstvu. Članov ima organizacija 126, prirastek v zadnjem letu 26 članov. Predavanja so obravnavala poleg strokovnih vprašanj predvsem ljudstvo in razmere v Prekmurju ter skušala članstvo čimbolj usposobiti za delo med ljudsvom, v zapostavljeni prekmurski vasi.

Poročevalci na zboru so ob velikem pritrjevanju članstva povdarjali potrebo po složnem sodelovanju vseh, kljub političnim in svetovno-nazorskim razlikam, tako moškega kot ženskega članstva. K društvenemu delu so bili povabljeni posebej mlajši člani, ki so v današnjih razmerah še posebno potrebni izboljšanja. Zborovanje je ponovno potrdilo pravilnost dela organizacije za njeno depolitizacijo in strogo izvajanje stanovske linije ter za ohranitev avtonomije v organizaciji. Ob raznih prilikah se je izreklo za službeno stalnost, za enakopravnost poročenih učiteljic in odpravo celibata, za zasedbo praznih mest in otvoritev novih razredov v prenapolnjenih šolah, za gospodarsko, socialno in narodno izboljšanje obmejnega prebivalstva, da se izboljšajo šolska poslopja v obmejnih krajih, da se ločita prosvetna in politična uprava itd. Tudi vprašanje ocen je bilo večkrat na dnevnem redu zborovanj. Učiteljstvo zahteva le dve oceni: s p o s o b e n in n e s p o s o b e n.

Posebno pozornost posveča učiteljstvo pobijanju tuje propagande. V tem pogledu bo sistematično zbiralo podatke o metodah protinarodnega dela in iskalo vzroke, ki to delo omogočajo. Sklenilo se je, da bodo učitelji zbrali do prihodnjega zborovanja ves potreben material in izdelali predloge za pobijanje tuje propagande. To delo učiteljstva bi morali podpreti vsi, ki hočemo, da bo naše ljudstvo narodno zavedno in da se ne bo dalo begati kakim tujim agitatorjem. Z učiteljstvom bi morala sodelovati tudi vsa druga nacionalna in prosvetna društva in akademska mladina. V polni meri bi pa morali podpreti to delo merodajni činitelji, ki bi z upoštevanjem in izboljšanjem težkih stanovskih prilik učiteljstva omogočili, da bi postalo prvovrstni narodno-obrambni činitelj posebno v ogroženih obmejnih krajih. Učiteljstvo v soboškem okraju, združeno v svoji stanovski organizaciji, si to v polni meri prizadeva. Pokazalo je, da so minuli časi, ko je bilo Prekmurje kazenska kolonija z zlovoljnim uradništvom, ki je samo čakalo, kdaj ga bodo spet premestili nazaj čez Muro, in da bo končno prekmursko ljudstvo od svojega uradništva lahko mnogo dobilo. Zavedno učiteljstvo je v tem pogledu gotovo med vsem uradništvom na prvem mestu.

Streli v cerkniški sodni dvorani

Včeraj popoldne je sodni starešina v Cerknici g. Franc Slabe zasliševal sodnega oficiala Antona Rožanca, ki je bil zaradi nerednega službovanja v disciplinarni preiskavi. Nenadoma so odjeknili streli. Smrtno zadet se je zgrudil sodni starešina Slabe, nakar si je pognal oficial Rožanc kroglo v srce, da je bil na mestu mrtev. V sodno dvorano so prihiteli ljudje, ki so ugotovili strašen zločin. Sodni oficial je ustrelil svojega starešino, nato pa še sebe usmrtil. O strašnem dogodku govori vsa cerkniška okolica. Ranjeni sodni starešina Slabe, ki je oče štirih otrok, se bori s smrtjo. Sodni starešina g. Slabe je bil svojčas sodnik v Marenbergu.

Zagonetna juha in stari prevžitkar

K okrožnemu sodišču v Mariboru je prišel starček Anton Višner, ki je prevžitkar v Rošpohu pri Mariboru. Sodniku je izročil steklenico z belo tekočino in povedal, da je to juha, ki mu jo je dala snaha za kosilo. Starček je dejal, da je imela juha zelo čuden duh in nenavaden okus. Ko jo je stari Višner srebnil nekaj žlic, mu je postalo zelo slabo in se dolgo ni opomogel. Sodniku je stari prevžitkar izjavil, da njegov sin France in snaha z njim zelo slabo ravnata in mu posebej kuhata, četudi ima zgovorjen lep prevžitek. Orožniki so zaradi zagonetne juhe, o kateri pravi starček, da je pomešana s strupom, uvedli strogo preiskavo.

o. **Praznik našega morja** bodo po odredbi ministrstva in banske uprave proslavile 31. okt. naše šole.

o. **Prekomasacija med občinama Sevnico in Blanco.** Iz občine Sevnice v Brežiškem okraju so izločeni kraji Pečje, G. Brezovo, Lončarski dol in Žigarski vrh ter priključeni občini Blanci v istem okraju.

o. **Občni zbor Družbe sv. Rafaela** se je vršil v Ljubljani pod predsedstvom škofa dr. Gregorija Rožmana. Ministrstvo soc. pol. in nar. zdravja je zastopal svetnik dr. Barac. Poleg drugih zastopnikov so se udeležili občnega zbora tudi predstavniki TOI, Zveze za tujski promet in Zveze fatovskih odsekov. Družba je v minulem letu delovala zlasti v smeri pridobivanja ljudstva za sodelovanje pri vprašanju izseljeništva, izseljeniških duhovnikov, učiteljev, sezonskega delavstva, kolonizacije, slovenskih deklet, ki iščejo službe na jugu države, zamejnih Slovencev in slovenske izseljeniške mladine. Poudarjali so tudi potrebo angleško-slovenskega slovarja, ki naj bi služil slov. ameriški mladini pri učenju slovenskega jezika.

o. **Trahom v Medmurju** se je zadnje čase močno razširil. Ljudi zdravijo občinski zdravniki ter Dom narodnega zdravja v Varaždinu, kjer bolezen tudi razsaja.

o. **Bakteriološki zavod v Križevcih,** ki izdeluje cepivo proti živalskim kužnim boleznim, so razširili s tem, da so zgradili nove staje za poskusne živali, uredili pa bodo tudi anatomsko patološki institut za živali. Doslej ima zavod 35 moderno urejenih prostorov.

o. **Zaradi številnih židovskih emigrantov** iz Sudetskega ozemlja, ki so se začeli pojavljati na jugoslovansko-nemški meji, so uvedle naše oblasti strožjo kontrolo in nadzorstvo nad njimi. Mnogi prihajajo s ponarejenimi dokumenti.

o. **Vlomili so v prodajalno tvrdke Bata v Murski Soboti** neznani storilci in pobrali nekaj nad 1000 din. Osumljen je neki brezposelni kleparski pomočnik.

o. **Potniški avto je zgorel** pri Planini na Gorenjskem. Madžarski državljan F. Pollak je nameraval iz Madžarske v Italijo. Blizu Lipelj je s svojo spremljevalko izstopil, da se ob cesti malo pokrepčata, ko sta pa hotela nadaljevati pot, se je motor nenadoma vnel. Rešiti nista mogla niti prtljage več. Škoda znaša 70.000 dinarjev.

o. **Požar v gospodarskem poslopju Š. Napasta in A. Dolenca** v Dragonji vasi, občina Cirkovce, je nastal včeraj v zgodnjih jutranjih urah. Gasilci so rešili pred ognjem le sosednje objekte. Škoda znaša okoli 50.000 din, zavarovalnina pa 34.000, Dolenc pa je bil zavarovan za 158.000 din.

o. **Iskali so razbojnike, ujeli pa pobeglega uradnika.** Po Notranjski še vedno rokovnjačita razbojnika Bradeška in Anžur. Policija in orožništvo si neprestano prizadevata, da bi ju prijeli. Te dni pa so ujeli mesto njiju nekega uradnika, ki se je že dalj časa skrival po gozdovih, ker je svoj čas v službi poneveril 2000 din.

c. **Nesreča in smrt.** Železniškega vratarja Ferdiča Ignaca je povozil avto, ko se je vozil domov v Gabrje. Zlomljeno ima nogo. — V kapucinskem samostanu je umrl 72 let stari redovni mašnik Zupančič Donat.

c. **Z noži na stražnika.** V gostilni Kreuh sta popivala dva Bosanca, gozdna delavca, in se prepirala. Ko ju je prišel stražnik mirit, sta navalila nanj z dolgimi noži in šele trem stražnikom se je posrečilo odvesti pogumna Bosanca v polic. zapore, kjer bosta odsedela kazen za kaljenje nočnega miru, nakar bosta predana sodišču, potem pa poslana domov.

n. **Nj. Vel. kraljica Marija odpotovala v Švico.** Včeraj dop. je odpotovala kraljica v Curih zaradi posvetovanja z zdravniki. Kraljica boluje že dalj časa na žolčnih kamnih. Na žel. postaji Kranj sta kraljico pričakovala Nj. Vis. knez namestnik in kneginja, ki sta z njo večerjala v dvornem vlaku.

n. **Sestra znanega učenjaka Nikole Tesle** in mati nar. poslanca in tajnika SDS Save Kosanovića Perica Kosanović, rojena 1859., je umrla v Smiljanu v Liki.

n. **Tečaj za šolske zdravnike** se bo pričel 1. januarja 1939 v centralnem higienskem zavodu v Beogradu. Ta tečaj bo trajal tri mesece.

n. **Poslopje pomorskega obalnega poveljstva** bodo zgradili v Splitu. Komisija je že pregledala stavbišče.

n. **Kongres ruskih vojnih invalidov** se vrši v Beogradu. Udeležujejo se ga delegati iz Anglije, Belgije, Češkoslovaške, Nemčije, Grčije, Francije, Poljske, Italije in Estonske.

n. **Zopet železniška nesreča pri Zagrebu.** V četrtek zjutraj je pri Podsusedu iztiril osebni vlak, ki vozi proti Ljubljani. Nekaj potnikov je bilo od prtljage, ki je p[illegible] dala na nje, lažje ranjenih.

n. **Ugleden grški znanstvenik dr. M. Laskaris,** profesor zgodovine balkanskih narodov v Solunu, je prispel v Zagreb. Učenjak popolnoma obvlada hrvatski jezik, ker je tudi studiral v Zagrebu in napisal nekaj razprav v hrvatskem jeziku.

n. **Poroka Svetislava Petrovića v Splitu.** V starokatoliški cerkvi v Splitu se je poročil naš odlični filmski igralec Svetislav Petrović z operno pevko Frido Schusterjevo.

n. **Spominska služba božja je bila v Skoplju** povodom proslave dneva osvoboditve Skoplja za pok. kralja Petra I., Aleksandra I. in kneza Arsena, kakor tudi za vse one junake, ki so dali svoje življenje za osvobojenje Skoplja in južne Srbije.

n. **Tihotapsko ladjo** so ustavili finančni organi blizu Preka. Na njej so našli štiri znane tihotapce in 105 kg tobaka, 10 kant špirita in veliko zalogo cigaret. Poleg tega pa so tihotapci priznali, da so med begom veliko količino tobaka in kave pometali v morje.

Policaj: »Gospod sodnik, tale individuum se je hotel skriti za kandelaber!«

Maribor

Čuvajmo naše svobodno morje

PROSLAVA JADRANSKEGA DNEVA V MARIBORU

Leta 1918, ko je 30. oktobra zahajalo sonce in se potopilo v morje, je zatonilo z njim tudi naše tisočletno robstvo. Na dan 31. oktobra je stresel naš narod raz sebe težak tisočletni jarem, prvič je zaplapolala svobodno in veselo naša narodna zastava na visokih jamborih.

Ta zgodovinski dan si je izbrala naša vojna mornarica za svojo krstno slavo in vsako leto se požive spomini na ta veliki dan, ki je prinesel narodu svobodu in zedinjenje. Tudi Jadranska straža, kot predstavnica in nositeljica vzvišenih narodnih, slavnih in pomorskih tradicij si je izbrala ta dan za svoj dan. Ta dan se razlegajo po naši prostrani in širni domovini veseli klici radosti, da proslavijo našo svobodo in svobodo našega morja, ki je dotlej služilo le tujcu. Za ta dan oskrbuje Jadranska straža širom naše domovine predavanja, vzbuja spomine z raznimi zabavami in vse to v cilju in z namenom, da obdrži svoje članstvo budno, da mu prikliče v spomin ta narodni praznik in da mu vlije novih sil za uresničenje idealov Jadranske straže: **očuvanje našega svobodnega morja in naše svobode sploh, za dvig naše pomorske zavesti, za našo stoletno tradicijo in za slavo na našem Jadranu.**

Jadranska straža v Mariboru hoče tudi letos izpolniti svojo nalogo sedaj ob 20-letnici tega za naše zedinjene pomembnega dne in priredi v proslavo jadranskega dne v soboto, 29. oktobra slavnostno sejo vseh združenih odborov Jadranske straže v Mariboru v lovski sobi hotela „Orel" ob 19. uri in istega dne v spodnji dvorani hotela „Orel", **družabni večer** za vse svoje članstvo in za vse prijatelje in somišljenike. Začetek ob 18. uri. Vstop prost!

30. oktobra pa sledi slavnostna proslava jadranskega dne v veliki sokolski dvorani, na kateri sodelujejo vsi Podmladki JS s svojimi šolskimi zastavami, ob sodelovanju pevskih zborov itd.

Ob tej priliki bo razvitje dveh šolskih zastav Podmladka JS in sicer: zastave nižje nepopolne drž. real. gim., kateri kumuje gospa Angela dr. Juvanova, in zastave II. deške mešč. šole, kateri kumuje g. Stokova s Pobrežja ,ob sodelovanju vseh združenih odborov JS v Mariboru. Na to se že sedaj opozarja naša narodna javnost s prošnjo, da s svojo prisotnostjo podpre težnje Jadranske straže in naše mladine, ki bo združena manifestirala na naši severni meji za svobodo našega Jadrana!

Vprašanje razsvetljave mestnih ulic

Mestni občini ni mogoče odrekati razumevanja, da skuša tudi glede razsvetljave mestnih ulic doseči vidni napredek. Pravilno je bilo, da se je z ojačeno razsvetljavo pričelo na naši glavni prometni žili, na Aleksandrovi cesti ter na nekaterih glavnih trgih. Odtod pa mora seveda ta akcija v postopnem tempu napredovati tudi na periferijo, ki ponekod naravnost tone v temi. To je potrebno tudi radi varnosti same. Razsvetljava Glavnega trga, mostu in Kralja Petra trga je menda sedaj zaključena ter menda nikakor ni tako draga, da bi se tega ne kompenziralo z reprezentativnim namenom, ki ga je mesto pridobilo. Kakor smo izvedeli, je električno podjetje že dobilo od MP nalog, naj ojači razsvetljavo najprej v vseh ulicah, ki vodijo na Glavni trg. Temu nalogu ni oporekati, vendar pa ob tej priliki ponovno opozarjamo na ulice na periferiji, in zlasti za enkra tna ulice okoli parka ter na Jugoslovanski trg. Ko pride ponoči pasant od postaje, se znajde na tem trgu naenkrat v popolni temi. Zato priporočamo, da se ta sicer zelo obljudena točka našega mesta čimprej primerno in zadostno razsvetli.

Zgodba o kostanjarju in žepnem rubežu v kolodvorski čakalnici

V kolodvorski čakalnici v Mariboru se je odigral včeraj zelo razburljiv dogodek. V Maribor se je pripeljal trgovec Anton Gajzer s Ptujske gore in prodal po mestu za preko tisoč dinarjev kostanja. Mož pa ni niti slutil ,da mu je za petami zasledovalec, njegov sosed posestnik Franc Pulko. Temu je dolgoval Gajzer za neki pretep in dobljene telesne poškodbe 800 dinarjev. Pulko je svojega dolžnika zasledoval na vsakem koraku. Peljal se je celo z istim vlakom v Maribor. Stopil je po izvršilnega organa in oba sta priredila pravi lov za Gajzerom po mariborskih ulicah. Že je Gajzer stopil na vlak, ko ga je eksekutor potegnil za suknjič in ga povabil v kolodvorsko čakalnico. Bilo je krika in vika predno je kostanjar potegnil iz žepa vrečico z drobižom, ki ga je eksekutor sesul na mizo in štel. Cela miza je bila polna denarja in radovedneži so opazovali ta nenavadni dogodek. Eksekutar je zarubil 800 dinarjev, toda vlak je že odsopihal.

Protest mariborskih pekov

V tukajšnji splošni bolnišnici obratuje posebna bolniška pekarna, ki pa je brez pekovskega mojstra. Ker pa je to proti obrtnim predpisom, je vložilo Združenje pekovskih mojstrov na pristojno oblast protest s prošnjo, naj zadevo uredi. Kakor smo izvedeli, je pritožba zalegla. Pekovski pomočnik bolniške pekarne je namreč zaprosil za pripustitev k mojstrskemu izpitu.

---

m. **Ljudska univerza.** Danes ob 20. predava o »Dvajsetletnem delu Jugoslavije na socialnem polju« g. Filip Uratnik, tajnik delavske zbornice v Ljubljani.

m. **Ana Zorenčeva umrla.** Pri Sv. Petru pod Sv. Gorami je umrla 82letna gosp. Ana Zorenč, mati komandirja mariborske orožniške čete g. Gvidona Zorenča.

m. **»Pohorski dan« preložen.** Na splošno željo javnosti je prireditveno vodstvo preložilo »Pohorski dan« na 6. november.

m. **V Studencih je za Svengalijev dobrodelni večer** veliko zanimanje. Večer okultnih eksperimentov g. Svengalija priredi Rdeči križ v Studencih v korist revne dece v soboto ob 20. uri v Grmekovi dvorani.

m. **Dr. Senkovič opravlja posle obrtnozadružnega nadzornika.** Že za časa bolezni pokojnega obrtnozadružnega nadzornika g. Ignaca Založnika je bil pooblaščen za opravljanje njegovih poslov mestni obrtni referent g. dr. Senkovič. Imenovani bo opravljal te posle do postavitve novega obrtnozadružnega inšpektorja v Mariboru.

m. **V soboto** odpadejo pri občini Pobrežje radi preselitve obč. uprave v novo obč. hišo ves dan uradne ure za stranke. Od 31. t. m. (ponedeljek) naprej uraduje občinska uprava že v svojih novih pisarniških prostorih v občinski hiši v Tezenski ulici št. 1.

m. **4. decembra otvoritev muzeja.** Tako zvani meščanski del mariborskega muzeja v gradu bo otvorjen 4. decembra, ostali oddelki pa šele leta 1941.

m. **Štetje obiskovalcev grobov** na dan Vseh svetih se bo vršilo v prid revne dece. Prosimo cenj. obiskovalce starega pokopališča in mestnega pokopališča na Pobrežju, da našo dobrodelno akcijo blagohotno podprejo. — Žensko društvo.

m. **Dodelitev prostorov za stojnice ob pokopališčih na Pobrežju** za dan 1. nov. t. l. se vrši v soboto ob 15. uri popoldne. Interesenti naj se zglase omenjenega dne na licu mesta. Komisiji je predložiti obrtni list.

m. **Zima se bliža** in so zato tatvine plaščev na dnevnem redu. Tako je nekdo ukradel skoraj nov temnosivi plašč gostilničarju Alojzu Kudru z Ruške ceste 8.

m. **Prometne nesreče v Mariboru.** V Koroščevi ulici je neki avtoprevoznik povozil konja g. Ivana Liningerja. Nevarne poškodbe je dobil tudi voznik Pirš. — Na Glavnem trgu je neki kolesar podrl 60letno zasebnico Marijo Ančir, ki se je pri padcu občutno poškodovala. — V Maistrovi ulici je 17letni trgovski vajenec Bruno Postovnik s kolesom trčil v vežna vrata in si zlomil desno ključnico.

m. **Vlomna tatvina.** V Mlinski ulici 32 je neznanec s ponarejenim ključem vlomil v podstrešno shrambo zasebne uradnice Marije Štancerjeve in ukradel nekaj perila in več servisov. Škode je okoli 1000 dinarjev.

m. **Nesreča kolesarke.** V Nasipni ulici na Pobrežju je trčila 32letna delavka Marica Zupec s kolesom v enovprežni voz. Pri padcu je dobila nevarne notranje poškodbe. Zlomila si je tudi levo roko. Nezavestno kolesarko so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

m. **Z jablane padel in se ubil.** Pred dnevi je pri Sv. Martinu pri Vurbergu padel z visoke jablane 62letni posestnik Franc Bohak in si zlomil hrbtenico. Starček je po neuspešnem zdravljenju v bolnišnici podlegel poškodbam.

m. **V trgovini Lah razkrinkana tatova.** Včeraj sta prišla v konfekcijsko trgovino Jakoba Laha na Glavnem trgu 32letni brezposelni natakar Ignac Razinger z Jesenic in 26letni brezposelni krojaški pomočnik Josip Tavželj. Medtem ko je Tavželj kupoval neko blago, je njegov tovariš jemal kos za kosom blaga s prodajalne mize in skril pod suknjo okoli 70 metrov blaga. Na »debelega« Razingerja je postal prodajalec Klasnič pozoren. Stopil je za njima na ulico, ju na Glavnem trgu prijel in izročil stražniku.

* **Lešnik, Cankarjeva ulica 26,** prosi ponovno, da se oglasite!

* **Zvočni kino Pobrežje** predvaja 29., 30., 31. okt. in 1. nov. t. l. veliko dramo ruske kneginje **»Fedora«.** Igra Marija Bell.

* **Jadranaši.** Danes zvečer obvezna pevska vaja radi dveh nastopov. Predsednik.

* **Starokatol. cerkv. občina** naznanja, da bo imela svoj urad od 1. novembra dalje v Wildenrajnerjevi ulici št. 17/III in da bo v novembru služba božja le drugo (13. XI.) in četrto (27. XI.) nedeljo.

Nočna lekarniška služba: Lekarna pri Zamorcu, Gosposka ulica, telefon 28-12; Lekarna pri Angelu varuhu, Aleksandrova 33, telefon 22-13.

Kino

* **Grajski kino.** »Andaluzijske noči«. Imperio Argentina, znamenita plesalka in pevka. V soboto ob 14. uri »Plavi dinamit«, v nedeljo ob pol 11. uri nastopa poleg filma znameniti Svengali. Znižane cene.

Mariborsko gledališče

Petek, 28. okt.: Zaprto.
Sobota, 29. okt., ob 20. uri: „Boccaccio". Premiera.
Nedelja, 30. okt., ob 15. uri: „Dva tucata rdečih rož". Znižane cene. Ob 20. uri: „Boccaccio".

Kultura

Črnogorski Vuk Karadžić

Dr. Anton Debeljak.

Dr. Mato Hanžeković (r. 1884.) piše pod imenom M. Gabrijel pripovedke in romane (Sa slavonske ravni, Gospodin čovjek), književne prikaze, kritike in polemike. Pravkar je objavil literarno razpravo o Mićunu M. Pavićeviću: »Junak pera«. Zagreb, Stunković i Poljak, Medulićeva 30.

Njegov junak peresa se je rodil 30. XI. 1879. v goratih predelih Črne gore od očeta Mikaša in matere Milice. Oče, znamenit goslar, je s težavo živel kot preprost seljak in dninar. Ko je bilo sinu 7 let, se je družina preselila v Danilovgrad, kjer je Mićun izvršil 4 razrede, hodeč v šolo pogosto bos, polnag, sestradan. Samouk si je potem razširil obzorje s čitanjem knjig, katere mu je posojal pop Ristо Popović, izvirni pripovednik in prevajalec iz esperanta (Božović, Antologija, Podgorica, 1927).

Ko je 1900 .ruski general N. Agapov na svojem potovanju opazil na ulici visokega krasnika, je bil tako navdušen zanj, da ga je pozval s seboj na Rusko, kjer bi ga dal na svoj strošek v šole. Mićun skrivaj pusti očetovo hišo in odrine z generalom. Oče pa potisne za njim in vrne edinca z ruske meje.

Uradniško službo je nastopil kot prepisovač. S plačico je vzdrževal starše, pričel sestavljati politične članke, radi katerih so ga nastavili na Cetinju kot tajnika v ministrstvu notranjih del. Kot sekretarja I. kl. v Glavni drž. kontroli ga je zatekla svetovna vojna. Z nazadnjaškim režimom kralja Nikole se je Pavićević dokončno sporekel 1911. Posebno l. 1912., ko je javno pripadal skupini, ki se je febr. 1914. izrekla v črnogorskem parlamentu za spojitev Črne gore s kraljevino Srbijo.

Med svetovnim pokolom je Nikola kapituliral pred Avstrijo. Da pred slovanstvom opraviči svoj korak, je z uničenjem ogromnih živežnih zalog izzval glad in pobuno vojske. Pavićević se je med prvimi Črnogorci proti naredbi tamkajšnjih vlastodržcev pridružil srbski armadi v Skadru ter obenem z njo skozi albansko tragedijo prišel na Krf. Od tam pa s srbsko propustnico krenil kot narodni agitator v Ameriko.

Prve dni febr. 1916. je begal z 1 dolarjem v žepu po New Yorku v razkošni črnogorski opravi, izmučen od glada in golazni. Siti otroci so ga kepali kričeč od vseh strani: »Šah, šah, perzijski šah!« Vpitje z ulice ga je spremljalo, ko se je umaknil v prvi «salon«, kjer je za pet centov dobil vrček piva in nekaj ostankov hrane. Obed in večerja. Srbijanci so ga hladno sprejeli, ker so njegovi protivniki razglasili krivo vest, da je prišel delat za Nikolo. Hoteč doseči gmotno neodvisnost, je sedel in celih 24 ur v deseterci opeval svojo pot »Od Cetinja do New Yorka«. Narodno goreča pesnitev mu je takoj pridobila dokaj čitavcev in kruh mu je bil zagotovljen.

(Se nadaljuje.)

---

k **Hrvatski pevci v svetu.** Zagrebški baritonist Lav Vrbanić je povabljen letos ponovno v Monakovo, kjer bo pel v tamkajšnjem radiu. Po koncertu v Monakovem bo pel v budimpeštanski oddajnici in priredil koncert v tamkajšnji Glasbeni akademiji. Zagrebška pevka Ida Juranićeva je pela v Budimpešti naslovno vlogo v »Aidi« in dosegla nepričakovano velik uspeh. Vera Schwarzova pa je dosegla uspeh na glasbenem festivalu v Glyndebourneju v Angliji, kjer je pela naslovno vlogo v Verdijevi operi »Lady Machbeth«. »Musical Times« pišejo o njej zelo pohvalno. Hrvatski umetniki se v zadnjem času z neverjetnim uspehom uveljavljajo v Evropi in Ameriki.

k **Nova češka odrska dela.** Jan Grmela je napisal novo komedijo »Idealni žena«, ki so jo te dni z uspehom uprizorili v Pragi. V Narodnem divadlu je bila krstna predstava Alžbete Pacovske igre »Chudy človek vaři z vody« (Reven človek kuha z vodo), pisateljica pa je med tem dovršila že novo delo, ki se imenuje »Vdovin groš«. Moravske kolo spisovatelu v Brnu je pa izdalo v knjigi novo štiridejansko dramo Rajmunda Habrine »Valašska straž«.

k **Laponske narodne pesmi.** Švedski muzikolog Karel Tiren je dovršil zbirko laponskih narodnih pesmi in melodij, ki jo je zbiral dolgih trideset let. S tem delom bo dobil svet zanimivo glasbeno folkloro, ki mu je bila doslej popolnoma neznana.

k **Nemške mednarodne nagrade.** Ta mesec so imeli v Hamburgu Tujinski kulturni teden, ki ga je priredila tamkajšnja hanziška univerza. Ob tej priliki so razdelili tudi nemške mednar. nagrade. Prejeli so jih pisatelj Verner Heidenstam za svoje romane iz švedske junaške zgodovine, holandski dirigent Willem Mengelberg za dirigiranje nemških orkestralnih skladb in znani angleški pesnik John Masefield za svoje pesmi, prozo in drame.

Gospodarstvo

Žitna letina in cene

BORZNA ŠPEKULACIJA IN CENE — »DUMPINŠKI NAPAD« IZ RUSIJE

Zakladnice žita: Združ. amer. države, Kanada, Argentinija, Avstralija, Rusija so imele letos dobro letino, kar usmerja tendenco cen navzdol. Seveda ni glede cene odločilna le dobra ali slaba letina, ampak v precejšnji meri tudi borzna špekulacija. Svetovne veletrgovine si nabavijo ogromne količine po načelu čim večjega dobička, torej po čim nižjih nabavnih in čim višjih prodajnih cenah. V ugodnih letinah kot je to letos, niso borzne špekulacije tako lahke, ker težijo prodajne cene navzdol. Kar se tiče nabavnih cen, so s to tendenco prizadeti proizvajalci, torej pretežno kmetje (farmerji), katerih nagrada je v tem primeru zelo mizerna.

Po svetovni vojni so žitne pokrajine z modernizacijo kmetijstva — z uporabo strojev, umetnega gnojila, selekcije semena itd. — dosegle velik relativen in s povečanjem ploskve, posejane z žitom, tudi absoluten uspeh. Pojavila se je na trgu konkurenca. V izogib nadaljnji gospodarski škodi, ki so jo takò države utrpele, so sklenile medsebojni dogovor. Tako je bilo med Združenimi državami in Kanado. Sedaj je to za enkrat prekinjeno. Kanada je v tem na boljšem od Združ. držav, ker ima svojega odjemalca v Angliji in zahteva kot predpogoj novemu dogovoru, da znižajo Združ. države žitno ploskev.

Največji sunek cenam navzdol pa je nepričakovano prišel iz Rusije, ki je ponudila ogromne količine po 46 din za meterski stot, kar pomeni 20 din izpod dosedanjih proizvajalnih stroškov v Ameriki. Seveda je ta »dumping« zmešal račune ameriškim borzijancem, kateri se niso tega nadejali. Njihova bojazen pa je še večja, ker vedò, da zalaga Rusija ves kitajski žitni trg in domnevajo, da razpolaga še z ogromnimi količinami. Angleški listi pravijo, da je to posledica nove bogate žitnice v Sibiriji, kjer da je odlična žitorodna zemlja. Bilo kakor koli, padec cen kruhu je zaželen od vseh revnih konzumentov, ki jih tlači naraščajoča draginja. Kako pa bo pri nas?

Uspehi „dečjih dnevov za pogozdovanje“

Gozdovi so našemu narodu »železna rezerva«, ki nas kljub trenutno nepovoljni lesni trgovini mnogokrat kaj izdatno gospodarsko »rešuje«. Podoba pa je, da se, na splošno rečeno, važnosti našega gozdnega gospodarstva ne zavedamo v toliki meri, kot bi to bilo nujno potrebno. Zato je tembolj razveseljivo dejstvo, da se že nekaj let vodijo v Sloveniji tako zvani »dečji dnevi za pogozdovanje«, ki iz leta v leto dosezajo večje uspehe. S tem delom se v naši podeželski mladini vzbuja ljubezen in pravilno razumevanje za velike vrednosti, ki jih v sebi krijejo naši gozdovi in naše šume.

Iz 8. št. »Gozdarskega vestnika« posnemamo nekatere podatke o uspehih »dečjih dnevov za pogozdovanje«. Po vsej Sloveniji je bilo v času od 16. marca do 31. maja prirejenih 520 dečjih dnevov za pogozdovanje. Za primer, kako ta akcija vsako leto bolj napreduje, navajamo število dnevov od leta 1933 dalje: 228, 281, 345, 480, 444 in 520. Pri pogozdovanju je sodelovala večinoma podeželska ljudskošolska in meščanskošolska mladina, letos sta se ji priključili tudi celjska in murskosoboška gimnazija. Dečjim dnevom je prisostvovalo 26.857 učencev, ki so pogozdovali pod nadzorstvom učiteljev in profesorjev ter drž. in zasebnih gozdarjev. V letošnji pogozdovalni akciji je bilo posajenih skupno 359.241 gozdnih sadik. Od tega 315.015 iglavcev in 44.226 listavcev. Največ je bilo posajenih smrekovih sadik, zatem bora, nekaj jelke in duglazije; od listavcev pa največ amerikanskega jesena, akacije, črne jelše in manj hrasta, navadnega jesena, nekaj domačega kostanja itd. Vsak udeleženec je posadil povprečno 14 sadik. Za pogozdovalno akcijo je banovina prispevala brezplačno 221.000 sadik, dočim so dali ostale na razpolago posamezni zasebniki, pri katerih se je tudi večinoma pogozdovalo.

Poleg podeželske mladine in gozdnih organov zasluži pri tej akciji posebno priznanje tudi slovensko učiteljstvo, pod čigar nadzorstvom in iniciativo se je pogozdovanje vršilo. Ob še smotrenejšem delu in večji javni podpori bo akcija za pogozdovanje brez dvoma dosegla še večje uspehe. Poleg stvarne koristi, ki jo dajo pogozdovalni dnevi, pa tiči velik uspeh vprav v vzgoji, ki jo ob tej priliki prejema slovenska podeželska mladina, ki bo v svojih zrelih letih gotovo vedela bolj ceniti vrednost »železne rezerve« slovenskega naroda kot je to sedaj v navadi.

g. **Sejmi 29. oktobra:** Brežice, Celje in Trbovlje.

Borzna poročila

Devize. L j u b l j a n a. Amsterdam 2388.91—2403.51, Berlin 1758.03—1771.91, Bruselj 742.70—747.76, Curih 996.45 do 1003.52, London 209.41—211.47, New York 4356—4392.32, Pariz 116.97—118.41, Praga 150.69—151.79, Trst 230.14—233.22.

Efekti. Z a g r e b. Drž. papirji: 4% agrarji 60 bl., 4% sev. agrarji 59 bl., 6% begl. obv. 89—90.50, 6% dalm. agrarji 89—89.75, 7% stab. pos. 97—98, 7% inv. pos. 99 bl., 7% Blair 91—92, 8% Blair 98—99. Delnice: PAB 220—222, Trbovlje 185 d., Isis 30 bl., Jadranska 350 d.

Sport

Termini za Davisov cup 1939

Mednarodna teniška zveza je na svojem zasedanju v Parizu sklenila, da se bo tekmovanje za Davisov cup prihodnje leto odigralo po sledečem redu: prvo kolo do 9. maja, drugo do 21. maja, tretje do 29. maja, finale evropske zone do 30. julija, a finalna tekma v Zedinjenih državah od 2. do 4. septembra. Na istem zasedanju je bil zavrnjen nemški predlog, da naj bi se tekmovanje za Davisov cup vršilo samo vsako drugo leto, pač pa bo ta predlog zopet predmet diskusije prihodnje leto. Mednarodno prvenstvo Francije bo od 8. do 18. junija, prvenstvo Nizozemske od 28. junija do 5. julija, mednarodno prvenstvo Nemčije se bo začelo 14. julija, tekmovanje v Wimbledonu pa bo od 25. junija do 8. julija.

Zanimivosti o von Crammu

Bivši dolgoletni nepremagljivi teniški prvak Nemčije je tudi sedaj, ko se je vrnil iz zapora, središče zanimanja. Henkel je podal novinarjem izjavo, da je von Cramm v odlični formi ter da si ničesar ne želi bolj, kakor da bi mogel prihodnje leto zopet nastopiti za Nemčijo v tekmovanju za Davisov pokal. Henkel pravi, da bi z njim Nemčija sigurno osvojila to teniško trofejo. Med profesionale von Cramm ne more iti, ker mu tega ne dopušča njegov socialni položaj, kajti on je potomec ene izmed najuglednejših plemenitaških rodbin v Nemčiji. Ponekod se širijo celo vesti, da se namerava von Cramm posvetiti poljedelstvu, ker ga nemški sportni vodja von Tschammer ne pusti več nastopati pred publiko; dejstvo pa je, da je vodja teniškega sporta v Nemčiji Schönborn postavil na prvo mesto Menzela, češ da nima smisla postavljati v državni team igralca, za katerega se ne ve, ali bo smel igrati.

VERIFICIRANI DRŽ. LAHKOATLETSKI REKORDI

Jug. lahkoatletska zveza je verificirala sledeče nove državne rekorde: **metanje diska:** 46.18 m Nikola Kleut (Jugoslavija, Beogr.), **balkanska štafeta** (800x400x200x 100 m) 3:25,2 reprezentanca Jugoslavije (Goršek, Nikhazi, Kling in Bauer), **štafeta 4x400 m:** 3:25,4 reprezentanca Jugoslavije (Pleteršek, Nikhazi, Kling in Despot). Vsi ti rekordi so bili postavljeni na Balkanskih igrah v Beogradu.

SVETOVNO PRVENSTVO V PING-PONGU

Svetovno prvenstvo v ping-pongu, ki bi se moralo odigrati prvotno v Kairu, nato pa v Leipzigu, se bo sedaj menda vršilo v Liverpoolu na Angleškem. Do ponovne preložitve je prišlo, ker v Nemčiji radi političnega položaja verjetno mnoge države ne bi nastopile, a v Angliji je bilo zadnje svetovno prvenstvo v Londonu najboljše organizirano. Nas bo zastopala petorica najboljših igralcev.

ŠE ENA NEDELJA BREZ NOGOMETA

Sresko načelstvo Maribor d. br. ni dovolilo odigranja prv. tekem med prvima in rez. moštvoma Rapida in Slavije, ki bi se morali vršiti v nedeljo.

s. **Poverjeništvo SOLNP-a v Mariboru (službeno).** Delegiranje za 30. t. m.: Ptuj—Drava ss. g. Bergant, Gradjanski—? sod. kand. g. Selanac.

s. **Prvenstveno nog. tekmo Mura—ČSK** v Murski Soboti bo sodil ss. g. Skalar.

s. **Obeta se senzacija,** ko se bodo zgrabili uslužbenci Nabavljalne zadruge drž. usluž. iz Ljubljane z onimi iz Maribora v nedeljo, dne 30. t. m., ob 10. uri na stadionu SK Železničarja.

s. **Beograjska motociklistična dirka za** prvenstvo države in nagrado mesta Beograda je odpovedana, ker je Motociklistična zveza v zadnjem trenutku preklicala že izdano odobrenje v pogledu kvalifikacije za drž. prvenstvo in ker je Prvi hrv. motoklub zahteval previsoko materialno odškodnino za sodelovanje.

s. **Jugoslovanska lahkoatletska zveza** je sklicala svoj redni letni občni zbor za 4. nov. v Zagrebu.

s. **Trening smučarjev v smuku in slalomu** bo priredila Zagrebška zimskosportna podzveza v nedeljo na Sljemenu, seveda brez smuč̌k.

s. **Nov svetovni rekord.** Nizozemka Ida van Fegelen je postavila nov svetovni rekord v prsnem plavanju na 2000 m v času 2:40,6.

s **Damsko lahkoatletsko prvenstvo Zagreba** bo v soboto popoldne na igrišču Haška v Maksimiru.

s. **Pokriti stadion gradijo v Curihu v Švici.** Namenjen bo v prvi vrsti kolesarskemu sportu ter bo imel prostora za 15.000 gledalcev. Proračun iznaša okoli 27 milijonov dinarjev.

Šah

š. **Program Avro turnirja.** Prvo kolo bodo igrali v Amsterdamu 6. novembra, drugo v Haagu (8. nov.), tretje v Rotterdamu (10.), četrto v Gröningenu (12.), peto v Zwolle (13.), šesto v Haarlemu (14.), sedmo, ki zaključuje prvo polovico, zopet v Amsterdamu (15.). Druga polovica bo začela v Utrechtu (17. nov.), deveto v Arnhemu (19.), deseto v Bredi (20.), enajsto v Rotterdamu (22.), dvanajsto v Haagu (24.), trinajsto v Leydenu (25.), štirinajsto in zadnje znova v Amsterdamu (27. nov.). Prekinjene partije bodo igrali v Amsterdamu v vmesnih dnevih.

KRALJICA MARIJA ROMUNSKA: 61

Zgodba mojega življenja

Ferdinand je moral izbirati med Helèno in prestolom. K pokorščini vzgojen se je kljub svoji srčni tesnobi odločil za tisto, kar mu je bilo že pred to ljubeznijo usojeno. Bil bi se odločil v smislu svoje dolžnosti tudi brez vsakega pritiska. To čustvo je karakteriziralo pravorednega moža in mu je ostalo neokrnjeno skozi vse njegovo odrekanja polno življenje.

Po tej dogodivščini so ga poslali na potovanje. Obiskal je Holandijo in Belgijo ter prišel v Sigmaringen, Potsdam, Berlin in Kassel. V Kasslu je čakala nanj usoda. Jaz seveda nisem poznala vzroka njegovih potovanj.

V Segenhausu pri Neu-Wiedu, na domu svoje matere, ovdovele princese von Wied, je preživela bolestno prizadeta kraljica dve leti svojega »pregnanstva«. Ducky in meni so dejali, da ne more priti k poroki zaradi bolezni. V Neu-Wied smo se peljali z mamo.

Tisto zimo je že zgodaj zapadel sneg, zato smo se pripeljali k svojevrstni mali hiši na saneh.

Ko so se sani med žvončkljanjem kraguljev ustavile pred glavnim vhodom, smo zagledali na pragu zelo staro damo v črnem oblačilu. Na glavi je imela belo tenčico. Njeno čelo je bilo nenaravno visoko, okroglo in bleščeče kakor globus. Pod njim je strmelo kot nekod iz daljave dvoje trudnih, globoko v lobanjo vdrtih oči, nad katerimi so visela trudna, vela veka. Zares, čisto svojevrstna stara dama! Sprejela nas je z lahnim pozdravnim nasmehom. Za to čudovito pojavo je pa bila zbrana nič manj čudovita družba. Ženske različne starosti v pisanih variacijah anormalnosti.

Zdelo se je, ko da bi se bili zbrali pod tisto streho vsi svetopisemski pohabljenci. Videli smo hromce, slepce, glušce ter bebce in norce. Stara dama se je gibala med njimi kakor čarodejka, od katere vsi pričakujejo čudežev. Edini moški v vsej družbi je bil neki starec s polno brado in ciničnim smehljajem. Predstavili so nam vse po vrsti. Večinoma so bili revni sorodniki. Pozneje smo izvedeli, da so prisojali kneginji zdravilne moči in so se zato pri njej zbirali bolniki. Njena dobrota je postala naravnost prislovična.

Čez leta mi je pripovedovala kraljica Elizabeta najčudovitejše stvari o svoji materi. Bila je zelo medialna in v nekih dobah življenja je zapadala v transe, v katerih je pokazala neverjetne sposobnosti in se je mogla celo dvigati od tal. Mnogi so trdili, da so jo videli hoditi po robovih stolov in plavati nad stopnicami.

Za časa našega obiska ni pokazala stara dama nobenih posebnih lastnosti. Mi smo jo spoznali samo kot trpečo mater, zaskrbljeno zaradi bolezni svoje hčere in kot gostoljubno gostiteljico. V njeni zanimivi govorici ni bilo nikakšnih nerazumljivosti. Odpeljala nas je v neko dvorano s čudnmi, nadnaravnimi cvetličnimi slikarijami, ki jih je naslikala njena hči Elizabeta.

Končno je vprašala mama po zdravju te njene hčere. Starka je vila obupno roke in vzklikala: »Ah, Elizabeta, ah!« Videlo se je, da ji povzroča obilo skrbi. Izvedeli smo, da je že več mesecev ohromela ali si vsaj domišlja, da je, da ne more ne hoditi ne stati in da ves dan slika v svoji postelji. Sprejela nas bo, čeprav v začetku to še ni bilo gotovo. Prav tako bi nas bila lahko tudi odklonila. Vendar ni protestirala proti našemu obisku. S tem je materi zelo ustregla. Bilo je težko z njo.

»Ah, moja Elizabeta je tako fantastična!«

In nenadoma je k meni obrnjena dejala:

»Saj se ti ne bo mogla upirati, moja ljuba, ko si kakor pomladna roža!«

»Ali nam bo dovoljena čast, govoriti z Vašo hčerko?«

Mama se je trudila, da bi se obnašala čim dostojneje, to smo spoznali že po njenem glasu. Vendar so njene oči nemirno begale sem ter tja.

»Ah, Bog, seveda! Pripravljena je, sprejela vas bo. Slika v svoji postelji; neprenehoma slika. Najprej je pesnica, zanima se samo za pesništvo, potem se navduši za glasbo, sedaj pa je vsa v slikarstvu. In tako velike slike, to je nerodno v postelji. Elizabeta ljubi težave. Morda jo bo mogoče pregovoriti, da pride v naslanjaču k mizi. Sedaj jé samo mrzla jedila, majhne obroke, različne vrste, samo nič toplega. Ah. da, Elizabeta!« In zopet je pričela viti roke.

Princesa von Wied je govorila gladko angleški, samo njena izgovorjava je bila široka. Ko smo odložili svoje stvari, nas je končno odpeljala v prostore kraljice Elizabete.

»Elizabeta ljubi male sobe in skrivnostne tihe kotičke,« nam je pripovedovala mati. Končno smo le stali pred njenimi vrati. Starka jih je malo odprla in vprašala božajoče, ako smemo vstopiti. Odgovor je bil menda pritrjevalen, kajti smeli smo brez nadaljnjega vstopiti v mali, čudni prostor, v katerem je prav na sredini stala široka in nizka postelja, na katero je skozi okno na stropu padala višinska svetloba. Na tej postelji je z blazinami obložena sedela Carmen Sylva.

Zanimivosti

Družabna šola detektivov

KAKO VZGAJAJO BODOČE DETEKTIVE SCOTLAND YARDA IN KAKO SE TI PRIPRAVLJAJO NA SVOJ BODOČI POKLIC.

Nedaleč od Londona, v Hendonu, stoji sredi velikega parka elegantna zgradba s teniškimi igrišči in vsemi pritiklinami razkošne podeželske vile angleškega plemiča. Okoli doma je vedno videti kopico mladih ljudi, hitečih v belih hlačah in modrih srajcah z raketi v rokah na court. Videti so kakor gojenci najboljšega pensionata. Na prvi pogled bi se nam res zdelo, da je to podeželska »podružnica« nekega pensionata družabne smetane, tako po zunanjem videzu kakor po notranji ureditvi. V jedilnici se pravkar podaja čaj. Mladim ljudem strežejo sluge v livrejah, čaj pijejo pod nadzorstvom starejšega sivolasega gospoda, ki bi mogel biti predsednik kluba ali ravnatelj pensionata.

Vendar to ni niti pensionat niti klub. To je edinstvena šola svoje vrste, družabna šola londonske policije, stari sivolasi gospod pa je polkovnik Halland, ki v tem luksuznem okolju vzgaja bodoče detektive za Scotland Yard. »Dijake« izbirajo deloma med policijskimi uradniki, ki so se že izkazali v službi, deloma pa med mladimi ljudmi, ki so končali študije. Z vstopom v hendonsko šolo dobivajo avtomatično položaj policijskega inspektorja in dobivajo 15 funtov mesečno, od katerih jih plačajo šest za hrano in stanovanje.

Prav tako edinsten je tudi učni načrt te šole. Strokovni pouk v policijski praksi dajejo najproslulejši asi Scotland Yarda, preizkušeni policijski uradniki in izbrani pravniki. Ta pouk pa ne obravnava samo čisto strokovne kriminalne vede, temveč sega na vsa področja, ki spadajo k splošni izobrazbi. Tečaji trajajo povprečno petnajst mesecev in obsegajo razen teorije tudi praktičen pouk. Pogosto se vršijo tudi detektivski manevri, pri katerih morajo dijaki rešiti razne kriminalne naloge. Ob petih popoldne se konča pouk in študenti se lahko posvetijo sportu. Igrajo navadno tenis, nogomet, rugby ali cricket, kajti od njih se zahteva tudi, da obvladajo različne sportne panoge. Zlasti tenis je del družabne vzgoje, ki se ji posveča v hendonski šoli znatna skrb, da bi bili detektivi sposobni kretati se po potrebi tudi v izbrani družbi. Podnevi nosijo uniformo, zvečer pa je predpisan smoking. Voditelji Scotland Yarda vztrajajo na tem, da bi bil policijski prirastek prav tako dobro vzgojen kakor mladi ljudje, ki jim lahko starši plačajo nekaj let življenja v Oxfordu ali Cambridgeu. Hendonska šola naj vzgaja detektive, vzorne ne le v svoji stroki, temveč tudi v družabnem nastopu.

2 m dolgega morskega psa ujel z rokami

Ko so se vračali ribiči iz Rovinja s polnimi čolni rib proti obali, je mlad ribič opazil v bližini nekako veliko svetlikajočo se ribo. Ta čudna pošast se je približala čolnu na doseg roke. Pogumni in spretni ribič je zgrabil pošast za rep in jo čvrsto držal, in če bi mu njegovi tovariši takoj ne priskočili na pomoč, bi ga žival potegnila za seboj v morje. Rešavajoč ribiča, ki je še vedno krepko držal »ribo« za rep, so potegnili v čoln na svoje veliko začudenje poleg mladca tudi morskega psa, dolgega okoli dva metra. Po kratki borbi z njim so ga ukrotili. Za ribiče je to vsekakor dober plen, ki dokazuje, da ne jedo samo morski psi ljudi, ampak tudi ljudje morske pse!

× **Pet mesecev je živela poleg mrtvega trupla svoje matere** umobolna hčerka v nekem mestu na Francoskem. Zaljubljena v svojo mater, je ni hotela pokopati, temveč jo je čuvala v svoji sobi, iz katere ni nikoli šla. Sosedom se je stvar začela zdeti sumljiva. Obvestili so policijo, ki je našla v sobi hčerko poleg materinega trupla, ležečega na tleh in že zelo razpadlega. Hčerko so odpeljali v duševno bolnico, mater pa pokopali.

× **Čebele rešile človeka, ki ga je pičila kača.** Blizu mesta Râmnica-Vâlcea v Romuniji je cestnega mojstra pičila kača. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico, kjer pa niso imeli seruma za potrebno injekcijo. Memtem pa je nevarnost smrti postajala vedno večja. V zadnjem trenutku so se zdravniki zatekli k domačemu sredstvu — k čebelam, katerih žela so preprečila nadaljnje otekanje do hipa, ko so dobili iz Bukarešte serum, ki je cestarja rešil smrti.

× **Mobilizacija britanske legije** je stala angleško vlado 20 tisoč funtov. Največje izdatke je vlada imela s plačami vojakov, kajti neoženjen vojak je dobival okoli 800 din tedensko, oženjen pa 1200.

S sodišča

Delavec zabodel ženinega ljubimca

Prve dni februarja letošnje leto je pomagal Fric Štangler pri spravljanju jesenovega lesa, ki so ga vozili iz Gornjih Goric v Rače. Ko je okoli 4. ure popoldne končal z delom in se napotil proti domu v Zgornjo Voličino, je nekoliko pred domom naletel nanj 12letni Biefeldov otrok, ki mu je povedal, da je Vodušek pri njegovi ženi.

Štangler se je zdrznil. Odhitel je po hribu in zavil proti domačiji. Vse je drgetalo na njem. Torej je le res, kar so mu pripovedovali Biefeldovi, kar je žena sama pripovedovala Biefeldovim! Rada ima druge in nekajkrat bi naj že spala z drugimi, odkar sta poročena. Tega ne bo več trpel. Žena ne bo več sprejemala ljubimcev in jim cvrla jajc! Stopil je v hišo, a ni vedel, kam bi se dal. Segel je po lončku in se napil iz škafa vode. Onadva — žena in Vodušek — sta stala v kuhinji in se pomenkovala. Opazila sta ga. Štangler je stopil v kuhinjo in vprašal Voduška, kaj išče pri njih. A ta se je obregnil ob njega: »Kaj te briga.« Obenem bi ga naj sunil v želodec. Zadnje je Štanglerja pognalo iz ravnotežja. Ali ga bo zdaj še Vodušek pretepal? V strahu, da ga ne bi Vodušek udaril z bikovko, ki je bila njegova in ki mu jo je očividno dala njegova žena, je segel po žepnem nožu in mahnil z njim proti Vodušku. Zadel ga je v prsa.

Obtoženi Štangler dejanje priznava, zagovarja se pa, da je trpel na ljubosumnosti in da je že dalje časa od neke bolezni živčno neuravnovešen, da je razburljiv. Ne bi segel po nožu, če ne bi imel Vodušek v rokah njegove bikovke. Vodušek je kljub težji poškodbi okreval.

Zidar Štangler, ki živi od 1. marca ločeno od svoje žene, je bil obsojen na 4 mesece strogega zapora. Odsedeti pa bo še moral kazen, ki jo je dobil lani pogojno, ker je poškodoval nekega Medveda, za katerega je prav tako sumil, da ima razmerje z njegovo ženo.

„Dalmatinska klet“ in „Oproščeni krivega pričevanja“. 17. in 18. oktobra smo prinesli pod gornjima naslovoma poročilo o razpravi, ki se je vršila pred tukajšnjim okrožnim sodiščem. Takrat so se morali zagovarjati pred malim kazenskim senatom Ivan Petinger, Franc Ott, in njegova ževa Ivana, Bogomir Adam in preužitkarica Korbusova, ker jih je državno pravništvo dolžilo krivega pričevanja in sicer po Petingerjevem priznanju. Vendar se pa sodišče ni moglo prepričati o verodostojnosti Petingerjevih izpovedb ter je zategadelj **oprostilo vse obtožence**, kakor smo poročali.

Sokolstvo

Bratu Frančeku Skerbinjeku v spomin!

V sredo je v Rušah nenadoma preminul znani narodni in sokolski borec br. Franjo Skerbinjek.

Brat Franček je bil zelo zaslužen in važen činitelj pri snovanju in ustanovitvi ruškega Sokola. Verno mu je služil do svoje prerane smrti ter je tudi vse svoje otroke vzgojil v pravem sokolskem duhu. Poleg marljivega dela v ruškem Sokolu se je še marljivo udejstvoval zlasti pri Bralnem društvu, dolga leta je bil blagajnik tega najstarejšega ruškega narodnega društva. Oder je ljubil nad vse, menda je ni bilo predstave, ki ji ne bi bil prisostvoval, ko pa se je začelo uveljavljati ruško letno gledališče, je po vsaki uspešni predstavi s solzami v očeh kar objemal igralce od navdušenja.

Zelo je ljubil tudi planine, dolga leta je bil zato tudi blagajnik Podravske podružnice SPD. Dragi Franček! Tebe zdaj ni več v naših vrstah, v petek popoldne Te Tvoji bratje odneso k večnemu počitku v domačo zemljo. Tu pod Pohorjem, ki si ga tako ljubil, bo sedaj Tvoj poslednji dom, tja bomo hodili po moči in zdravje, po borbenost in samozavest, po ljubezen in pravico. Tvoj duh pa bo šel pred nami kakor luč! Zadnji Zdravo! — Sor.

Leto dni dela Sokola Celje I.

Ko je bilo pred letom dni ustanovljeno Sokolsko društvo v Gabrju, je štelo 172 članov, do občnega zbora v sredo zvečer v Sokolskem domu v Gabrju pa je narastlo na 400 članov. Ustanovljeno je bilo društvo Celje I. za industrijsko četrt in temu se je delo tudi prilagodilo, kajti narodno delo med proletariatom ima prav svoje naloge in svoj način širjenja in utrjevanja sokolske misli.

Sokol Celje I. je dobil prejšnje poslovno leto 2000 dinarjev podpore od občine, vsi ostali dohodki so se zbirali iz prispevkov članov in prireditev. Ustanavlja se poseben socialni odbor in soc. fond za brezposelne. Izvoljeni so bili za starosto Vrečko Franjo, za podstarosto Gams Ivo, za tajnika Vidmar Lojze, za načelnika Pušnik Ciril, za načelnico Krivec Silva, za blagajnika Černigoj Rudolf, za prosvetarja inž. Marinček Borut. — Občni zbor je potekel v znamenju gesla »Svoji k svojim« in poslana je bila pozdravna brzojavka bratom v ČSR.

I. **Članstvo vseh mariborskih sokolskih društev** s tem ponovno opozarjamo na današnje predavanje o češkoslovaški republiki, ki bo ob 20. uri v Narodnem domu. Dolžnost vsakega člana in članice je, da se prireditve udeleži. Zdravo! Meddruštveni odbor.

Radio

Sobota, 29. oktobra.

Ljubljana: 12 Plošča za ploščo; 13.20 Plošča za ploščo; 17 Otroška ura; 18 Za delopust igra radijski orkester; 18.40 20 let svobode na Jadranu; 20.30 Pisan ljudski večer slovenske glasbe; 22.15 Cimermanov šramel kvartet. — **Beograd:** 12 Plošče; 12.45 Opoldanski radio-koncert; 17.20 Popularne melodije; 21 Odlomki iz raznih operet. — **Sofija:** 13.30 Lahka glasba; 18 Vojaški orkester; 21.45 Godba za ples. — **Monte Ceneri:** 21 Mascagnijeva opera »Cavaleria rusticana«. — **Stuttgart:** 20.10 Leharjeva opereta. — **Milano:** 21 Puccinijeva opera: »Turandot«. — **Berlin:** 19 Parada godal; 22.30 Plesna glasba s pesmijo. — **Frankfurt:** 20.15 Mojstri zabavne glasbe. — **Strassbourg:** 21.30 Vesela glasba. — **Varšava:** 19.15 Vesela zabavna revija.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par; najmanjša pristojbina za te oglase je din 6.—. Dražbe, preklici, dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vposlati v pismu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znamka za 3 din.

Razno

— HALO!

Kam v soboto dne 29. in 30.? Vsi v gostilnoHartberger. Studenci, kjer se bodo dobile pristne kašnate klobase ter dobra kapljica. Za zabavo skrbi pohorska godba. 2289

VABILO

na prvovrstne jetrne in krvave klobase, tudi prima muškatelec. Za obilen obisk se priporoča gostilna Möscha, Stolna ul. 8. 2286

NA VINSKO TRGATEV

v soboto, dne 29. t. m. v gostilni **Felič, Tezno** (pri kolodvoru), vabi I. kolesarsko društvo tekstilnih delavcev v Mariboru. Začetek vb 20. uri. 2284

Toplo spodnje perilo

vas ščiti pred prehladom

Bogata izbira v dobri izvedbi

Tekstilana Büdefeldt

Maribor, Gosposka ul. 14

HALO! HALO!

V nedeljo, 30. oktobra, otvoritev nove gostilne v zvezi z veselico, plesom, piščanci, pogance in ostale delikatese radi otvoritve po najnižji ceni, gostina »Triglav«, prej Pečnik, Rošpoh. 2279

MORSKE RIBE!

Vsaki **četrtek** in **petek** na razne načine pripravljene. — Pristna dalmatidska **viška** in **domača** vina. Gostilna »Otok Vis«, Sodna ul. 2278

ZA SLABOTNO DECO

vzemite zanesljivo Robausov zdravilni prepečenec. Izdeluje in razpošilja pekarna Rakuša, Koroška c. 24. 1253

MADRACE

žične vložke, žimo, volno, voto, afrik, gradl za madrace, kupite najceneje pri »Obnova«, Jurčičeva 6. 2212

KLOBUKE

vseh vrst, doma izdelane, proti dežju impregnirane, kakor tudi čepice po konkurenčnih cenah dobite le pri Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. Vsa popravila se sprejmajo pod garancijo za 10—25 din. 2211

Posest

LEPO POSESTVO SE RAZKOSA

ali proda celo iz proste roke dne 30. oktobra 1938 ob 14. uri. Medved, Dobrenje, Pesnica pri Mariboru. 2083

Kupim

Ia. OREHOVE

tanke lupine 50 kg din 340.—, jederca Ia. 10 kg din 245.—, Ia. suhe bosanske češplje 10 kg 78.—, 25 kg din 165.—, franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla. 2280

Stanovanje

OPREMLJENA SOBA

mirna, sončna, se odda. — Strossmajerjeva ul. 28-II. vrata 9. 2230

STANOVANJE

v novi hiši, dve sobi, kuhinja, terasa, pritikline, uporaba vrta, sončno, zračno, suho se ugodno odda. Maribor-Studenci, Pušnikova 19-I, poleg igrišča »Rapid«. 2283

Oddam lepo

OPREMLJENO SOBO

dvema gospodoma. Taborska ul. 9. 2277

Službo dobi

POTNIK

za mlinsko in specerijsko stroke na dravsko in savinjsko dolino se sprejme. Pismene ponudbe pod »Potnik« da upravo lista. 2288

Službo išče

IŠČEM MESTO KUHARICE

vajena vseh hišnih del in šivanja, z letnimi spričevali. Štulmajer Marta, Aškerčeva ul. 13. 2281

PRODAJALKA

mešanega blaga, 19 let stara, z enoletno prakso, zanesljiva, izobražena, išče mesto za takoj. Ponudbe pod »Marljiva in vestna« na upravo lista. 2240

Čitajte „Večernik“

Poslužite se vložkov za čevlje

Temeljito in poceni negujete svoje noge s higienskimi

„SETA“

vložki.

Izdaja in urejuje ADOLF RIBNIKAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru. Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri. Velja na mesec prejeman v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din. Oglasi po ceniku. Uredništvo in uprava: Maribor, Kopališka ul. 6. Telefon uredništva in uprave št. 25-67. Poštni čekovni račun št. 11.409.